

KERKBRIEF

Driemaandelijks
Jaargang 45, nr. 3/4 – Kerstnummer, winter 2016

PB-PP1B-20560
BELGIE(N)-BELGIQUE

Periodiek v/d Verenigde Protestantse Kerk in Leuven
V.U.: Ernst Veen, L. Beosierlaan 89, 3010 Leuven
P 708844 – Afgiftekantoor: Leuven Mail

Inhoud

- 2 Uit het duister hier gekomen.
- 3 Kerkdiensten.
- 7 Gemeentenieuws.
- 9 Licht in de nacht.
- 12 Gij in uw klein hoekje.
- 15 Routebeschrijving.
- 16 Colofon.

Vit het duister hier gekomen

*Vit het duister hier gekomen
mensen van de werelddnacht
onbestemd verward in dromen
niet vermoedend wie hen wacht
zoekend of een woord op gaat
als een ster van dageraad.*

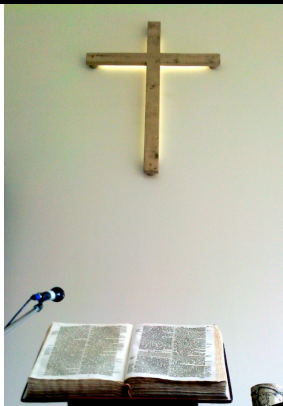
*Nacht waarin zou zijn geboren
die de naam heeft 'dat Gij redt',
morgentaal in onze oren
hemel op ons hoofd gezet
ogenwenkend woord van U
nieuw getijde dat is nu.*

*Gij die nieuw zijt alle dagen
bron en hartslag van de tijd,
kunt Gij één moment verdragen
dat Gij niet mijn toekomst zijt? –
die gezegd hebt "Ik zal zijn"
en "de dood zal niet meer zijn".*

*Zeg ons dat Gij niet zult slapen,
eerste stem die nimmer zweeg.
Zie de mens door U geschapen,
waarom zijn wij woest en leeg
als de dood zo zwaar en dicht?
Spreek ons open naar uw licht.*

Huub Oosterhuis
Uit: Tussentijds, lied 137
Kok / Kampen 2005

KERKDIENSTEN

December

- 25 Kerstmis, wit** **Avondmaal**
Voorganger: Ernst Veen.
Ouderling: Marleen Jannis.
Organist: Henk Corporaal.
Teksten: Ex.2:1-10; Hebr.1:1-2; Luc.2:1-20.
Collecte: 't Lampeke.
Kinder- en jongerendienst: alle begeleiders.

Januari

- 01 Zondag na Kerstmis, wit.** **Avondmaal**
Voorganger: Frank Marivoet.
Ouderling: Marjan Blok.
Organist: Edy Kühn.
Teksten: Num.6: 22-27; Hand.4:8-12; Luc.2:21.
Collecte: Diakonaat
Kindernevendienst: /
- 08 Epifanie, wit.**
Voorganger: Frank Marivoet.

Ouderling: Philipp Bratfisch
Organist: Chris Klein.
Teksten: Jes.60:1-6; Ef.3:1-12; Matt.2:1-12.
Collecte: Kirinda (partnerschap).
Kindernevendienst: 12-min: Jan; 12-plus: Ida&Hans.

15 2^e zondag na Epifanie, groen.

Voorganger: Ernst Veen.
Ouderling: Marleen Jannis.
Organist: Joop van der Horst.
Teksten: Jes.62:1-5; Rom.4:1-12; Joh.2:1-11.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).
Kindernevendienst: 12-min: Jelske.

22 Gezamenlijke oecumenische dienst.
(in de St. Geertruidekerk, 3000 Leuven)

29 4^e zondag na Epifanie, groen

Voorganger: Ernst Veen.
Ouderling: Marjan Blok.
Organist: Edy Kühn.
Teksten: Sef.2&3:9-13; 1Kor.1:18-31; Matt.5:1-12.
Collecte: Protestantse Solidariteit.
Kindernevendienst: 12-min: Ida.

Februari

05 5^e zondag na Epifanie, groen. Avondmaal.

Voorganger: Frank Marivoet
Ouderling: Philipp Bratfisch.
Organist: Chris Klein.
Teksten: Jes.43: 9-12; 1Kor.2:1-5; Matt.5:13-16.
Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).
Kindernevendienst: 12-min: Michiel; 12-plus: Hans&Ida.

12 6^e zondag na Epifanie, groen.

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Marleen Jannis.

Organist: Joop van der Horst.

Teksten: Jona 3:10-4:11; Rom.12:9-21; Matt.20:1-16.

Collecte: Ruanda.

Kindernevendienst: 12-min: Ida.

19 7^e zondag na Epifanie, groen.

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Adri Leemput.

Organist: Henk Corporaal.

Teksten: Ex.22:20-26; 1Kor.3:16-23; Matt.5:33-48.

Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).

Kindernevendienst: 12-min: Jelske; 12-plus: Hans&Ida.

26 8^e zondag na Epifanie, groen.

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Marjan Blok.

Organist: Edy Kühn.

Teksten: Jes.49:13-18; 1Kor.4:1-5; Matt.24-34.

Collecte: Diakonaat.

Kindernevendienst: 12-min: Jan.

Maart

05 1^e zondag in de 40-dagentijd, paars. Avondmaal.

Voorganger: Frank Marivoet.

Ouderling: Marleen Jannis.

Organist: Joop van der Horst.

Teksten: Gen.2:15-3:9; Rom.5:12-21; Matt.4:1-11.

Collecte: Protestantse Solidariteit.

Kindernevendienst: 12-min: Michiel; 12-plus: Hans&Ida.

12 2^e zondag in de 40-dagentijd, paars

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Philipp Bratfisch.

Organist: Chris Klein.

Teksten: Ex.24:12-18; 1Thess.4:1-7; Matt.15:21-28.

Collecte: Diakonaat..

Kindernevendienst: 12-min: Jelske.

19 3^e zondag in de 40-dagentijd, paars

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Adri Leemput.

Organist: Henk Corporaal.

Teksten: Ex.17:1-7; 1Kor.10:1-13; Joh.4:5-26.

Collecte: Gebouwen (kerk en pastorie).

Kindernevendienst: 12-min: Jan; 12-plus: Hans&Ida.

26 4^e zondag in de 40-dagentijd, paars

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Marjan Blok.

Organist: Edy Kühn.

Teksten: 1Sam.16:1-13; Ef.5:8-14; Joh.9:1-13&26-39.

Collecte: Prot. Theol. Faculteit, Brussel.

Kindernevendienst: 12-min: Jan.

April

02 5^e zondag in de 40-dagentijd, paars. Avondmaal.

Voorganger: Frank Marivoet.

Ouderling: Philipp Bratfisch.

Organist: Chris Klein.

Teksten: Ezech.37:1-14; Rom.8:8-11; Jh11:1-4&17-44.

Collecte: Algemene Kerkvergadering (AKV).

Kindernevendienst: 12-min: Michiel; 12-plus: Hans&Ida.

09 6^e zondag in de 40-dagentijd, paars

Voorganger: Frank Marivoet.

Ouderling: Marleen Jannis.

Organist: Joop van der Horst.

Teksten: Ex.15:27-16:7; Filip.2:5-11; Joh.12: 12-24.

Collecte: Ruanda.

Kindernevendienst: /

16 Pasen, wit.

Avondmaal.

Voorganger: Ernst Veen.

Ouderling: Adri Leemput.

Organist: Henk Corporaal.

Teksten: Ex14:9-14; Kol.3:1-4; Joh.20:1-18.

Collecte: Kirinda (partnerschap).

Kindernevendienst: 12-min: Jelske; 12-plus: Hans&Ida.

GEMEENTENIEUWS

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 15 januari 2017 houden wij na de kerkdienst onze traditionele nieuwjaarsreceptie met een extra traktatie bij de kerkkoffie.

Oecumenische viering

In de internationale Bidweek om de eenheid (18-25 jan.) participeren wij ook dit jaar weer in een gezamenlijke oecumenische viering. Deze zal plaatsvinden op zondag 22 januari in de St. Geertruidekerk, St. Geertrui-abdij 1, 3000 Leuven. Aanvang 11:15u. Op die zondag zal er in onze eigen kapel dus geen dienst doorgaan.

Lees- en gesprekskring

De nieuwe cyclus van de lees- en gesprekskring begint op

maandagdagavond 20 februari 2017. Tijdens die cyclus gaan we een boek van de prominente godsdiensthistorica Karen Armstrong lezen, getiteld *De Bijbel, - een biografie*, Amsterdam 2007 (vertaald uit het Engels door Peter Booij en Saskia van der Lingen en Caroline Meijer). Armstrong laat daarin zien hoe de diverse schrijvers en redacteurs van de Bijbel elk reageerden op de tijd waarin zij leefden, hoe elkaar beïnvloedden en soms zelfs met elkaar in discussie gingen. Ze beschrijft daarbij de manier waarop Bijbelteksten in de loop der eeuwen zijn gelezen en uitgelegd tegen de achtergrond van de maatschappelijke omstandigheden.

De gesprekskring staat open voor iedereen, zowel binnen- als buitenkerkelijken. Locatie: Ontmoetingszaal van de Maria-kapel, Matadilaan (6) te 3001 Heverlee. Telkens van 20u tot 22u. Overige data: 6 mrt.; 13 mrt.; 20 mrt.; 27 mrt. en als reservedatum 24 apr.

Belijdeniskring

De zittingen van de belijdenisgroep (18-plus) zullen worden voortgezet na de kerstvakantie, vanaf half januari 2017 op de volgende donderdagavonden: 19 jan.; 2 febr.; 16 febr.; 23 febr. En (als reservedatum) 16/3.

Iedereen van 18-plus die Openbare Belijdenis wil afleggen of die om andere redenen geïnteresseerd is om deel uit te maken van de belijdenisgroep is welkom. Ook als je er de vorige keer niet bij was. Locatie in de ontmoetingsruimte van de Maria-kapel. Van 19.30 – 21:30 uur.

Jaarvergadering en verkiezingen bestuursraad

Op zondag 30 april zal onze jaarvergadering worden gehouden waarop het jaarverslag zal worden gepresenteerd en waarop ook verkiezingen voor de Bestuursraad zullen worden gehouden en wel met betrekking tot de zgn. “kleine helft” van de bestuursraad, te weten: Anton Gazenbeek en Maarten

Willbrenninck. Zij werden verkozen op zondag 3 april 2011 en hun (zesjarig) mandaat eindigt in april 2017. Mogelijke kandidaturen bij voorkeur graag in te dienen in de loop van januari 2017 bij Ernst Veen of bij een van de bestuursleden.

EV

Meditatie

LICHT IN DE NACHT

De kern van Lucas' kerstverhaal is een kind: geen almachtige maar een onmachtige. Geen volwassene die naam heeft gemaakt, geen president, geen secretaris-generaal, geen keizer, koning of paus, maar een pasgeboren kind liggende in een, ocharme, voederbak. Een mens in zijn oorspronkelijke, weerloze, kwetsbare, onaanzienlijke, onmachtige, naakte staat.

Cowboys

Rond dat pasgeboren kind staan mensen die er mee overeenkomen in weerloosheid en onaanzienlijkheid: een ongehuwd meisje en een vrijwel naamloze man, ene Jozef die verder onbekend is. En later komen daar ook nog de herders uit het veld bij staan. In die tijd waren dat onaanzienlijke verschoppelingen, cowboys voor het vuile werk van toen: beesten hoeden en 's nachts moeten werken. En toch: bij die onaanzienlijken laat Lucas het gebeuren. Daar, temidden van die eenvoudige mensen komt Jezus, naamgenoot van Jozua, dat betekent "God redt" op de wereld.

Waarom zo?

Waarom zou Lucas het zo te boek gesteld hebben? Nu, we mogen niet vergeten dat de evangelist Lucas dit geboorteverhaal ca. 80 jaar na Jezus's dood geschreven heeft. Het laat

zich dan ook denken dat Lucas, geïnspireerd door in die tijd rondgaande verhalen dat Jezus zich met hart en ziel had ingezet voor sociaal zwakken, voor marginalen en daklozen, armen en verschoppelingen, juist daarom zo schreef. Dat Lucas om die reden in zijn verhaal, het nieuws van Jezus' geboorte aan de onaanzienlijke herders liet melden. En dat dus heel bewust tegen de achtergrond van de (al)machtige dictatoriale Romeinse bezetting uit die tijd. Een bezetting die de mensen alle hoop op toekomst ontnam. Toch plaatst Lucas zijn blijde boodschap van een nieuwe toekomst, van licht in de duisternis, juist in dat politiek historische kader waarin de gewone burger alle reden had om aan die toekomst te wanhopen.

Nacht

Niet voor niets ook laat Lucas dit geboorteverhaal in de nacht spelen. U weet wel. Die herders, zo schrijft Lucas, waren 's nachts in het veld en juist dan, middenin de nacht, worden zij verlicht en krijgen zij, ja juist zij, de blijde boodschap van de geboorte van de Messias, ingeleid door de veelbetekende woorden: "Vrees niet".

Licht in de duisternis

Met die manier van vertellen boodschap Lucas dat de nacht voorbij zal gaan. Dat de duisternis, de ellende, het leed, de oorlog en de strijd, de angst en de vrees, de pijn en al de gebrokenheid op aarde niet het laatste woord heeft. Dat het licht dat de duisternis overwint zál aanbreken. Een thema dat door heel de Bijbel heenloopt. In dat opzicht is bv. veelbetekenend dat de allereerste woorden die God in de Bijbel spreekt, luiden: "Er zij licht." Woorden van gelijke strekking horen we vanmorgen ook bij Jesaja: "Het volk dat in duisternis wandelt, ziet een groot licht." En dezelfde boodschap verpakt Lucas in zijn Kerstverhaal: God komt ons licht verkondigen in de nacht.

Echte geschiedenis

Ook houdt Lucas ons zo voor dat de echte (van werkelijk belang zijnde) geschiedenis niet die van de machtscentra is, die angst en vrees verspreiden, maar de geschiedenis van gewone onaanzienlijke mensen die in die tijd van alles te vrezen hadden, maar tot wie door de godsboden niettemin gezegd wordt: *vrees niet*.

Wel plaats (maar niet in de herberg)

Tot slot nog even over die kribbe, die voederbak waarin de pasgeboren Jezus werd neergelegd. Vaak wordt dat uitgelegd als teken van ongastvrijheid. Er was voor hen geen plaats in de herberg. Maar men zou dit ook kunnen omkeren. De kribbe als teken dat er wél plaats is. Misschien niet waar we het hadden verwacht, in de herberg, maar dan toch in een voederbak.

Achter de schermen

God heeft een plaats in deze wereld, aldus Lucas. Wellicht niet op de plaatsen waar wij het zouden verwachten. Bijvoorbeeld midden in de felle schijnwerpers van de media. Of op de voorpagina's van de kranten. Of op de prominente pagina's van onze geschiedenisboeken. Of in de grote statige kerken en in respectabele religieuze instituten. Maar eerder, aldus Lucas, achter de schermen van het gewone en kwetsbare leven.

Er zij licht en er was licht

Zoek God niet, zo laat Lucas ons met Kerstmis weten, op het podium van het grote machtige wereldtoneel. Zoek God niet in de felle schijnwerpers van de waan van de dag. Maar kijk in die schamele en armoedige voederbak in dat onooglijke stadje Betlehem. Kortom: kijk achter de schermen van het machtige wereldtoneel. Zoek God niet waar de machtigen zich doen gelden, maar kijk daar waar de menselijke kwetsbaarheid het meest blootligt en bedreigd wordt. Kijk naar mensen in hun

weerloze, kwetsbare, onaanzienlijke, onmachtige, naakte staat. Bedreigd door de slagschaduw van (de macht van) de nacht. Daar laat God zich, naar Lucas' kerstvertelling, vinden, kennen, ontmoeten... En daar klinkt de boodschap: "Er zij licht, en er was licht."

Ernst Veen.

Woorden van de kerk

GIJ IN UW KLEIN HOEKJE, EN IK IN 'T MIJN

Van E.O. Excell had ik niet eerder gehoord. Zijn voorletters staan voor Edwin Othello, en hij leefde van 1851 tot 1921. Je kan het allemaal nalezen in Wikipedia. De man heeft een ongelooflijk aantal stichtelijke liederen gecomponeerd.

Een aantal daarvan is, vertaald, ook tot het Nederlands doorgedrongen. Hoeveel, dat zou ik niet kunnen zeggen. Je moet ze, denklijk, zoeken in de liedbundel van Johannes de Heer. Maar Johannes de Heer, berucht omdat hij het met auteursrechten niet zo nauw nam en links en rechts, ter ere Gods, snaaide wat hij snaaien kon, geeft geen alfabetische lijst met dichters en componisten.

Van twee liederen weet ik zeker dat ze door Edwin Othello Excell gecomponeerd zijn. Allebei zo goed, dat ze ook na drie of vier generaties nog steeds min of meer bekend zijn. Het eerste is "Als op 's levens zee de stormwind om u loeit" (bij Johannes de Heer lied nummer 256). Het lied is vooral beroemd vanwege zijn refrein: "Tel uw zegeningen, tel ze één voor één; tel ze, tel ze, en vergeet er geen". (Onze Evangelische vrienden zingen trouwens enkel maar het refrein).

Om de een of andere reden waren de liederen van Johannes de

Heer in de kerk waar ik als kind kwam taboe (Gereformeerd Synodaal, als dat u iets zegt; oftewel "gewoon Gereformeerd", voorzover je zoiets "gewoon" kunt noemen). Maar iedereen kende ze wel. Te horen waren ze enkel bij het Leger des Heils, als ze in de winterkou met handschoenen aan trompet stonden te spelen op de markt.

Maar nog veel meer verbonden met mijn jeugd is dat andere lied van Excell: "Jesus zegt dat hij hier van ons verwacht, dat wij zijn als kaarsjes brandend in de nacht". (Johannes de Heer 827). Een absolute topper. Zonder iets af te doen aan de kwaliteiten van Hanna Lam en Wim ter Burg, honderd jaar eerder konden ze er ook wat van. Tekst en melodie allebei top.

1. Je-zus zegt, dat Hij hier van ons verwacht,
dat wij zijn als kaars-jes brandend in de nacht.
En Hij wenst dat ie-der tot zijn e-re schijn',
jij in jouw klein hoek-je en ik in 't mijn'.

Je-zus zegt, dat Hij hier van ons verwacht (EL 454) t. anoniem; m. E.O. Excell

Wel heeft het me altijd verbaasd dat dit lied zo populair was in kringen die staande houden dat Jozua de zon liet stilstaan, dat

de ezel van Bileam echt kon praten, en dat God de schepping in precies zes dagen voor mekaar had. Je zou zeggen dat wie zo strikt aan de letter vasthoudt, moeite heeft met die kaarsjes waar Jezus, voor zover bekend, nooit over gesproken heeft. Voor een beetje fundamentalist zijn het apocriefe kaarsjes. Ik daarentegen, die dat van Jozua en van die ezel en van die zes dagen eerlijk gezegd niet zo naar de letter neem, ik heb geen enkel probleem met die kaarsjes, aangezien ze mijns inziens heel goed de kern van het christendom aan een kind van zes uitleggen.

Wat me trouwens ook aanspreekt in dit lied, is de democratische inslag. Niet de een in een grote hoek en de ander in een klein hoekje, nee, gewoon allebei in een klein hoekje: "Gij in uw klein hoekje, en ik in 't mijn".

Voeg dat bij de onvergetelijke melodie, en je vraagt je af waarom dit lied niet vaker gezongen wordt.

Joop van der Horst

Plaat voorkant: Kersttafereel in keramiek van Max van der Linden (1922-1999), aangebracht in de kapel Gosin, gelegen in de velden van Nodebais (bij Beauvechain / Bevekom) Foto EV.

Routebeschrijving naar Mariakapel

Matadilaan 6, 3001 Heverlee

Met de auto: Op de ring van Leuven rijdt u naar de zuidoostkant daarvan: de **Parkpoort**. Bij de verkeerslichten van de Parkpoort verlaat u de stad via de **Geldenaaksebaan**. Dan neemt u de eerste straat rechts (bij een bushalte): **Paul Van Ostaijenlaan**. Daarna neemt u de eerste straat links (Zegelaan), dan weer de eerste links (Matadilaan). De kerk staat op het einde rechts: Matadilaan 6. Daar is ook parkeerplaats.

Te voet vanaf het station Leuven, via de Ring tot aan Parkpoort, dan linksaf via de Geldenaakse baan naar Paul Van Ostaijenlaan (zie boven): 2 km of 30 minuten.

Met het openbaar vervoer vanaf het station Leuven op zondag:

Bus 4, richting Haasrode-Brabantthal of **Bus 5**, richting Vaalbeek tot de halte Paul Van Ostaijenlaan. In beide gevallen, nog 370m wandelen (zie boven).

Bus 616, richting Zaventem tot de halte Parkpoort. Dan nog 555m wandelen: bij de Parkpoort oversteken, via de Geldenaaksebaan naar de halte Paul Van Ostaijenlaan (zie boven).

Verenigde Protestantse Kerk in België (VPKB)
Gemeente Leuven

Kerkdiensten	elke zondag om 10u
Kindernevendienst en –opvang	elke zondag tijdens de kerkdienst (niet in juli en augustus)
VPKB-Leuven	http://www.vpkleuven.be
Locatie Kerk	Mariakapel Matadilaan (6), Heverlee
Predikant	Ernst Veen L. Beosierlaan 89 – 3010 Leuven 016/22 98 83 ernst.veen@telenet.be
Samenstelling kerkenraad	Marjan Blok Philipp Bratfisch Henk Corpopraal Marleen Jannis Adri Leemput Ernst Veen
Samenstelling bestuursraad	Anton Gazenbeek Chris Klein Chris Lefebvre Freddy Verhoeven Maarten Wilbrenninck Ernst Veen
Redactie Kerkbrief	Adri Leemput Joop van der Horst Ernst Veen ernst.veen@telenet.be
Vrijwillige bijdragen	Belfius IBAN BE93 0680 7857 4067 BIC GKCCBEBB

De Kerkbrief verschijnt vier maal per jaar.

Bijdragen zijn steeds welkom en die kan u inleveren voor:

01/06 (zomernummer) 01/09 (herfstnummer)

01/12 (winternummer) 01/03 (lentennummer)